

The Privileged Representation of the New Turkish Woman in Belgrade's Magazine "Žena Danas" (Woman Today), 1936-1940

Stanislava Barać

The aim of this presentation is, at first, to outline the context of various feminist activities and several women's movements in the Kingdom of SHS/Yugoslavia (1918/1929–1941), and to position the magazine *Žena danas* (*The Woman Today*) 1936–1940 in that context. The main goal of the presentation, then, is to focus on *Woman Today*'s writing about a 'new Turkish woman' as a social figure who formed quite quickly in the reformed Turkish society after the Turkish Revolution (1923). In influential Yugoslav women's and feminist journals in the period immediately after the First World War (*Women's Movement* 1920–1938, *Woman and the World* 1925–1941), the presence of Ottoman heritage in the Kingdom of SHS/Yugoslavia had been mostly perceived as an obstacle to modernization and the ongoing feminist struggle, and most of the articles were dedicated to that perspective. Contrary to that, the magazine *Woman Today* (1936–1940) – as a legal public space of young Serbian and Yugoslav communist women's intellectuals and the manifestation of international left feminism – had chosen to write about the revolutionary changes in women's lives in the Republic of Turkey. By applying media genre analysis and critical discourse analysis in the interpretation, as well as relying on concepts of transnational history, the paper will analyze particularly a privileged article, published in the first issue of the *Woman Today* ("Bahrija Nuri Hadžić o Istanbulu"). Additionally including the biographical context of the author of this reportage (famous European and Yugoslav

opera singer of Muslim origin and a strong anti-fascist orientation), the analysis of the article enables a complex and two-sided view on women's emancipation: both the view of the Balkans on the Republic of Turkey and the view from the new Turkey on the Balkans.

Keywords: *The Ottoman heritage in the Kingdom of Serbs, Croats and Slovenes/Yugoslavia; interwar feminist periodicals; 'new Turkish woman'; Woman Today magazine (1936–1940); Bahrija Nuri Hadžić, left-feminism; communism*

Belgrad Dergisi “Žena danas”ta (Günümüzün Kadını) Yeni Türk Kadınının Ayrıcalıklı Temsili, 1936-1940

Stanislava Barac
The Institute for Literature and Art, Belgrade,
(Dr. A Senior Research Associate)

Bu sunumun amacı öncelikle SHS (Sırbistan, Hırvatistan, Slovenya)/Yugoslavya Krallığı’ndaki (1918/1929-1941) çeşitli feminist faaliyetlerin ve çeşitli kadın hareketlerinin geliştiği bağlamı betimlemek ve *Žena danas* (*Woman Today*) (Günümüzün Kadını) (1936-1940) dergisini bu bağlamda değerlendirmektir. O halde sunumun asıl amacı, *Žena danas* (Günümüzün Kadını) dergisinde yayımlanan ve Türk Devrimi’nden (1923) sonra reformlarla dönüştürülen Türk toplumunda oldukça hızlı bir şekilde şekillenen sosyal bir figür olarak “yeni Türk kadını” hakkındaki yazılara odaklanmaktır. Birinci Dünya Savaşı’nın hemen sonrasındaki etkili Yugoslav kadın ve feminist dergilerindeki (“Kadın Hareketi”, 1920-1938, “Kadın ve Dünya”, 1925-1941) yaklaşıma göre, SHS/Yugoslavya Krallığı’ndaki mevcut Osmanlı mirası, çoğunlukla modernleşmenin ve devam eden feminist mücadelenin önündeki engel olarak nitelenmişti ve makalelerin çoğu bu perspektifle yazılmıştı. Bunun aksine, genç Sırp ve Yugoslav komünist kadın aydınların yasal kamusal alanı olarak işleyen ve uluslararası sol feminizmin tezahürü olan *Žena danas* (1936-1940) dergisi, Türkiye Cumhuriyeti’ndeki kadınların yaşamlarındaki devrimci değişimler hakkında yazmayı seçmişti. Bu bildiride geliştirdiğimiz yorumda, *media genre* (yayın türü) analizi ve eleştirel söylem analizi yöntemlerini kullanacağız ve ulus ötesi tarihe ilişkin kavramlara dayanarak, özellikle *Žena danas*’ın ilk sayısında yayımlanan “Bahrija Nuri Hadzić o İstanbulu” başlıklı, ayrıcalıklı bir makaleye odaklanacağız. Ayrıca bu röportajın

yazarının (Müslüman kökenli, ünlü Avrupalı ve Yugoslav opera sanatçısı ve keskin bir antifaşist) biyografisi hakkında ek bilgi de içeren bu analiz, kadınların özgürleşmesi konusunda karmaşık ve iki yönlü bir bakış açısına olanak sağlıyor: hem Balkanlar'ın Türkiye Cumhuriyeti'ne bakışı hem de yeni Türkiye'den Balkanlar'a bakış.

Anahtar kelimeler: *Sırp, Hırvat ve Sloven Krallığı/Yugoslavya'da Osmanlı mirası; iki savaş arası feminist süreli yayınlar; 'yeni Türk kadını'; Woman Today dergisi (1936-1940); Bahrija Nuri Hadžić, sol-feminizm; komünizm*